

Nádory ledvin – tichý zabiják. Nejvíc jich je u Plzně

Ledviny mohou být zrádné. Nebolí a neprojevují se žádnými příznaky vlastně u veškerých svých onemocnění, a to dost dlouho. Bohužel včetně rakoviny.

Nádory ledvin představují 2-3 % všech zhoubných chorob (mimo onemocnění krve). ČR drží nechvalné světové prvenství v počtu nemocných na 100 tisíc obyvatel. Zároveň je na 2. místě v počtu nově zachycených případů – i v počtu úmrtí.

Jak se onemocnění projevuje?

“Kvůli poloze ledvin za dutinou břišní se nádor ledviny nemusí dlouhou dobu vůbec projevit. “Až 70 % těchto nádorů je dnes diagnostikováno náhodně při vyšetření břicha pomocí ultrazvuku, CT nebo magnetické rezonance, na které člověk přišel z jiného důvodu,” vysvětluje MUDr. Ivan Trávníček z Urologické kliniky FN Plzeň. První obtíže se mohou objevit postupně až se zvětšováním nádoru, mohou být ale různorodé a dokonce se mohou vyskytnout jen přechodně.

Doporučujeme: 10 věcí, kterými škodíte svým ledvinám. Je to i voda!

Nejčastějším problémem je přítomnost krve v moči. Ta je způsobena prorůstáním nádoru do ledvinných kalichů a pánvičky. Někdy mohou pacienti krev pozorovat pouhým okem, moč pak může být zbarvená do růžova nebo mít dokonce barvu červeného vína. Tzv. mikroskopickou hematurii, ale odhalí až preventivní kontrola u praktického lékaře.

Další příznaky

V dalším stádiu na sebe nemoc upozorní bolestí v boku, v bedrech nebo bolestí břicha, ať už tupou nebo kolikovitou. Nádor se pak šíří do okolí. Pokud se dostane do cév a postihne

ledvinovou nebo dolní dutou žílu, může se se projevit otoky dolních končetin, u mužů pak i bolestivým varletem s rozšířenými žilami na šourku. Vzdálenější metastázy se vyskytují v plicích, játrech a v kostech. Ty se pak projevují dušností nebo vykašláváním krve a patologickými zlomeninami, způsobenými třeba i při jen minimální zátěži.

“Nádor ledviny se může projevit i chudokrevností, o níž vypovídají změny v krevním obraze. Specifický nádorový marker, který by v laboratorním vyšetření krve s jistotou odhalil nádor ledviny, však bohužel neexistuje. Proto je potřeba, aby lidé nepodceňovali preventivní prohlídky u urologa a praktického lékaře,” připomíná MUDr. Ivan Trávníček.

Co rakovinu ledvin způsobuje?

To zatím není zcela známé. Některé druhy se ale mohou zvýšeně vyskytovat mezi příbuznými. “Tyto nádory tvoří asi 4 % všech nádorů ledvin a jsou součástí vzácných syndromů. Při takovéto rodinné zátěži přímé příbuzné obvykle právě pro zvýšené riziko výskytu nádoru ledvin pravidelně sledujeme,” popisuje doktor Trávníček.

Regionálně se s touto nemocí lékaři nejčastěji setkávají v Plzeňském kraji. Zhoubné nádory ledvin postihují asi 1,5 krát častěji muže než ženy. K nejvyššímu výskytu dochází mezi 50. a 70. rokem života.

Příčiny nemoci nejsou zcela známé, jisté ale je, že riziko vzniku zvyšuje například kouření, obezita nebo zvýšený krevní tlak. Nádor ledviny se navíc nemusí dlouhou dobu projevit, proto by lidé neměli podceňovat pravidelné návštěvy u urologa.

Čím si sami nejvíc škodíme?

Na vznik nádoru ledvin mají také velký vliv dietní návyky. Strava bohatá na živočišné tuky, velká konzumace smaženého a uzeného masa pravděpodobnost vzniku karcinomu ledviny zvyšuje. Preventivní opatření proto spočívají ve správné životosprávě, změně jídelníčku, léčbě zvýšeného krevního tlaku a snížení tělesné hmotnosti.

Dále bychom se měli zcela vyvarovat kouření. Kouření má, mimo jiné, také velký vliv na rozvoj dalších urologických onemocnění, nádorů močového měchýře, nádorů penisu, dále neplodnosti a také na postižení cévních struktur způsobující poruchy erekce.

Článek byl publikován 13. 10. 2015 na serveru Žena.cz.